

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 30

Oslo, den 28. juli 1938.

50. årg.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag „Akersveien 5 I, åpent onsdag og torsdag fra 9—12 og 5—7. De øvrige dage fra kl. 9—2 Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNHOOLD: Olavshymne fra år 1100. — Utstein kloster restaureres. — † Kardinal Serafini. — St. Birgittakirken i Fredrikstad. — Olsok-salme. — En martyr fra vår egen tid. — Russisk katolisisme. Fra Bergen. — † Frøken Elisabeth Sandal. — Feriekoloniens hjemkomst. Regnskap for St. Olav Forbund 31-3 1937 til 20-5—1938.

Olavshymne fra aar 1100.

Heilage Olav din mann vil eg vera,
du som Jacobs-stigen hev reist
fyrst i Norigs land.
og sjølv den fyrste paa stigen gjekk
alt til du av draumen vart vekt.
Stigen millom himmel og jord,
den er det me munkar vil klive,
um d'er aldri saa bratt ei bru,
som heilt upp til dyreringen naar,
der englane stig baade upp og ned.
Fla finst det i fjellet eit spor etter deg
so lat meg det sjaa
Foten min vil eg der setja
um skoen blir full av blo.
Og den beiske drykjen vil eg drikke,

lat staupe skjenkast i
Flugo mine vender mot deg,
viljug eg Guds vegjer gjeng
der du var fyremann for oss.

Til himlene du lengta fram
som fuglen du mot hogdi svam.
Dit so munde hugen traadde.
Dagen fyre du skuld' lide
og den tunge ota stride,
guddomstroisti stod ved sida
i det draumesyn du saag.
Det du elska, hugen gaadde.
Det du gaadde, meir du traadde.
Heilagt mysterium du vann.

Olavshymnen som munkene sang ved fester til St. Olavs minne er nu gjenoptatt ved vore Olsokfestligheter. Den er antagelig diktet av den bekjente Abbed Runolv, som år 1146 stiftet Cistercienser-klosteret utenfor Lyse i Bergen. Runolv er fra Rauland i Telemarken og blev opfostret i klosteret på Selja. Han var en stor skald med underlige,

iremsynte evner. Samtiden æret og elsket ham, og munkene i Lyse-klosteret forkjyndte: «Det er tre store menn som har bygget op den religiøse kultur i Norge, nemlig: Olav Geirstadr-Alv (eldre halvbror av Halvdan Svarte og konge i Vestfold), Hellig Olav og Abbed Runolv Aasteson.» (Aastarson = den av Gud elskede.)

Utstein kloster restaureres.

Vi bragte for nylig — i St. Olav» nr. 19 d. å. — en artikkel om Utstein kloster. Som bekjent er det nedsatt et nevnd for dets bevaring og man har engagert middelalderseksperter arkitekt Fischer til å utarbeide planene for en restaurering. Disse planer er nu så vidt fremskredne at de kan forelegges for offentligheten. Arkitekten har både i år og ifjor drevet et intens arbeid på selve stedet, og mandag 18. juli var nevnden og den samlede Stavangerpresse på Utstein og påhørte hans utredning og demonstrasjon.

Det var en overmåte interessant orientering arkitekten gav. Ut fra en mengde detaljfotografier førte han presens menn gjennom klostret. Han fortalte temmelig inngående om sine undersøkelser og iakttagelser, de opdagelser han hadde gjort. Og han var selv meget glad for de resultater han var kommet til. Vi fikk et levende inntrykk av det hele ved den konkrete og illustrerende måten fremstillingen skjedde. For hr. Fischer «kan» nå klostret i alle detaljer. Han er veldig begeistret for de gamle bygningene der. Det er et fortryllende kloster, sier han.

Efterpå viste han sine planer, en rekke detaljer og hovedplanene for istandsettelse.

Og til slutt gav han en redegjørelse for sitt arbeide og istandsettelsesplanene. Vi gjengir den etter «Stavangeren»:

«Med støtte av Bergens Museum har konservator Hals drevet undersøkelser og opmålinger på Utstein.

Når jeg i løpet av 3 uker nådde så langt i mitt arbeide, skyldes det for en stor del de arbeider som er utført av Hals. Hals har gått ytterst forsiktig frem.

De opmålinger som forelå av klostret er av stor verdi ved at de viser den nuværende tilstand. Slik at jeg har sluppet å måle op alt det nyere. Men for å kunne løse alle detaljene i bygningsproblemene var det nødvendig å gjøre det jeg har gjort.

På grunnlag av de nye målingene har jeg kunnet forelegge de planer som nevnden nå har gjennomgått.

Det er ikke på noe punkt foreslått noen ensidig «restaurering» av middelalderens klosteranlegg. Men der hvor middelaldermennene taler sitt tydelige sprog og ingen senere tilsetninger av verdi skjuler de oprinnelige detaljer — der vil vi selvsagt forsøke å få frem hele middelalderstemningene.

Dette gjelder i første rekke den store salen og det gamle kjøkkenrommet i sør-fløien, hvor det nå er bare et skrøpelig tak uten spor av interesse. (Det gamle kornloftet.)

En helt annen oppgave byr derimot den gamle øst-fløien i klostret.

Vi kan begynne nordfra ved kirken. Her hadde augustinerne sitt sindrike trappeanlegg op langs kirkemuren til dormatoriet. Her vil jeg også ha hovedtrappen op til annen-etasje. Men da må den nuværende skorsten fra kirkeovnen flyttes. Ovnen må også vekk, så vi kan få åpnet den fine gamle sør-portalen i koret og bruke rummet under trappen til et lite hyggelig sakristi — som vel trennes.

Her har jeg også åpnet den gotiske vakre spissbuedør inn til neste rum som nå populært kalles meieriet. Det er med det bevarte tønnehvelv, det enkle spissbuede vindu mot

øst og den rike portalen mot klostergården i vest fullstendig i samme stand som da munkene bygget det.

Så går vi ut i klostergården, sier Fischer. Det neste rummet er da portbygningen som med sine to spissbuede åpninger og tønnehvelvet er helt bevart. I disse to rummene skal ikke gjøres annet enn den nødvendige oppussing.

Fra portrummet kommer vi så inn i et stort rum lengst sør i østfløien. Her er problemet noe vanskeligere. Etter mitt syn er det ett å gjøre: Å sette i stand de nydelige høie, smårutete vinduene og fornye bjelketaket og gulvet. Det er omtrent råttent begge delene.

Riktignok fant vi ifjor utenfor firkantvinduene mot sør hele den indre bunnen av det oprinnelige gotiske vinduet. Men det er utvilsomt helt utrevet etter flukten, så det må «kopieres» etter et av de andre gotiske vinduene.

Selv om en vilde gjøre det, så vil et slikt vindu stå helt galt i den forholdsvis lave flatloftede salen.

Jeg mener derfor at en forsiktig istandsettelse av barokkinteriøret, der alle detaljer finnes, er det eneste riktige. Dertil kommer at fra denne salen er det nå et rett trappeløp op til annen etasje, som jeg foreslår beholdes. Det er foruten sin gilde interiørvirkning av den største praktiske betydning.

Så er vi ferdig med første etasje, sier arkitekten.

Og vi kan gjerne gå op den trappen jeg nettop omtalte. Da kommer vi like inn i forgangen mot øst, hvor den maleriske utvendige gråstenstrappen fører op.

Det har vært en tanke om å ta den vekk og få hele østfasaden klar, men jeg foreslår den beholdt. Bare med en forenkling: at privetet utbygges oppå i annen etasje. Der ved får vi fri de små vinduene som nå delvis er dekket av hele den gamle vindusrekke i annen etasje — med sine rolige og harmoniske forhold. Slik at den kommer fullt til sin rett.

Der har jeg selvsagt ikke foreslått forandret det minste. Men inn mot klostergården, hvor det også fører en gråsteinstrapp op til 2den etasje, er forholdet et helt annet. Her kan trappen ikke forenes med klosterstemningen som er så dominerende i de skjønne hvelv-arkadene på sørvegen. Det er det som gjør Utstein særlig berømt.

Trappen henger dessuten delvis utover middelalderkjellerne under korsgangen. Det kan ikke være tvil om at den må fjernes.

Dertil kommer at vi har sterkt behov for alle trinnene på den til den nye hovedtrappen som blir bygget på samme harmoniske måten og går levende inn i helhetsvirkningen mellom de gamle gråsteinsmurene.

Hvad angår korsgangen skal vi være ytterst forsiktig med noen som helst «restaurering».

Jeg kan dog ikke nekte for at det vilde være fristende å reise et spenn innerst i hjørnet, hvor det er tre av konsolene og to av skjoldbuene helt bevart. Det mangler bare en hjørne-konsol, så er det å reise ribbene.

Ellers må hvelvsporene stå helt urørt.

Det er et under, sier Fischer, at de ennå står så godt. Vannet har nemlig silet på dem fra lette takrenner i årevis. En del av klebersteinen er svært morken av den grunn.

Dette konserveringshensynet og hensynet til klostervirk-

ningen her inne i den centrale gården gjør at jeg foreslår et enkelt skråtak på samme gråstenspillarer over en lav brystning.

Dette så meget mer som hoiden og skråningen på taket kan bestemmes helt sikkert.

Den nåværende midtgavl over annen etasje i østfløien foreslår jeg ombyttet med den gamle Stavanger-arken på østsiden, dersom loftene over de to fløiene skal innredes.

Derimot foreslår jeg liggende taklys på den svære takflaten mot sør, så den også blir helt rolig i virkningen.

En fortrinlig bitrapp til annen etasje og loft i sørfloien får vi så å si gratis i munkenes gamle privetsjakt. I plassen for tømmeluken kan vi enkelt lage en dør på andre siden.

På sjakten bygger vi bare en lav etasje på tårnet, så får vi den gamle karakteren tilbake. Nå er den overbygget av et skjemmende skråtak.

Det er laget romantikk på dette tårnet som fangetårn og om den hvite dame — men det er bare tois, sier Fischer. Det er mer enn romantikk nok, om vi ikke skal lage det. Og det er munkenes privetplass.

Et av hovedmotivene i den foreliggende plan er den murte passasjen fra 2nen etasje i østfløien — vest gjennom til rummet over det gamle kjøkkenet og kanskje videre vestover. Dersom en engang skulde tenke på å ta vestfløien med i ombygget.

Denne passasjen går på siden av det gamle gråsteinstårnet som skal stå over den store salen. Over dette hvelvet får vi også trappen til loftet i sørfloien.

Her blir det også direkte dør inn til østfløiens loft.

Så sier Fischer: I denne vandring gjennom de bevarte delene av klosteret håper jeg en har fått det inntrykk, at jeg har satt alt inn på å la det, vi er nødt til å gjøre for overhodet å verne Utstein Kloster gjennom tidene, utføre så beskjedent som mulig, så det blir helt inn i stemningen.

På det nye privet-utbygget skal det således komme store mosgrodde heller. På trappetårnet har jeg også tenkt heller og panner.

Enkle hellegesimser skal stå selvfølgelig og rolig til den fine gråsteinsmuren. De vakre røde pannetakene har vi jo fra før. Kort sagt: Når jeg tenker mig hvordan Utstein Kloster kommer til å se ut om noen år, skal ikke noe av de fortryllende maleriske virkninger fløiene har ha mistet virkningen.

Til slutt sier Fischer at det nå gjenstår rent arkeologiske og praktiske undersøkelser av vestfløien og utgravning av resten av den nåværende klostergården. De fullførte planer vil han fremlegge neste høst.

Jeg har satt mig som oppgave å få lage klosteret slik til at det kan bo 20—30 mennesker der, det vil si soverum til så mange.

Dermed sluttet Fischer sin utredning.

Kardinal Serafini.

Hans Eminense kardinal Giulio Serafini, prefekt for Konciliumskongregasjonen, er avgått ved døden. Han var født i Boldena 2. okt. 1867, blev prestevigdet 1890, bispevigdet 1907 og mottok kardinalverdigheheten 1930. Like fra sin tidligste prestedetid blev den avdøde benyttet som rådgiver og efterhvert blev han knyttet til fler og fler av Kirkens betydningsfulle institusjoner. Foruten å være prefekt for Konciliumskongregasjonen var han ved sin død medlem av de fleste andre kongregasjoner samt innehadde protektoratet for et stort antall ordenssamfund. Såvel pave Pius X som hans efterfølgere satte stor pris på kardinal Serafinis klare og skarpe forstand som var forbundet med en dyp fromhet og en brennende nidkjærhet for Kirkens sak. R. I. P.

St. Birgittakirken i Fredrikstad.

I «Fredrikstad Dagblad» for 14. ds. leser vi :

St. Birgitta kirke — den katolske kirke i Fredrikstad — er en liten men vakker bygning, som med sitt karakteristiske ydre er godt kjent av publikum. Når det gjelder det innvendige, så gjøres det for tiden adskillig for å skape et vakkert harmonisk hele av interiøret hvilket for en stor del allerede er lykkes.

I disse dager har man tatt i bruk et nytt alterskap til oppbevarelse av sakramentet, som på en tiltalende måte bidrar til å forskjønne inntrykket når man kommer inn

i kirken. Skapet er utført i ek og av særlig interesse for oss kan nevnes at det er laget av håndverkere fra Fredrikstad. Trearbeidet er utført av Sefersborg Trevarfabrikk, efter tegning av fabrikkeier Leo Müller. Det vakre treskjærearbeid er laget av Kristian Johansen. Skapet er innvendig foret med forgylt messing og døren er forsynt med en stor solvplakett som forestiller Jesus i Getsemane. Denne er skjenket av fru konsul Berrum og er utført i Frankrike. Det hele arbeid er samstemt på en meget verdig og tiltalende måte, som straks slår en når man står foran det prektige stykke håndverkskunst.

Pastor Høgh, som er bergenser, uttalte under omvisningen forleden dag sin uforbeholdne anerkjennelse av håndverkets nivå i Fredrikstad. «Jeg kommer selv fra en by, hvor håndverket alltid har stått høit», uttalte han, «men jeg må si jeg er imponert over hvor høit det står også i Fredrikstad». Foruten alterskapet har kirken også fått en ny døpefont i ek, gitt av konsul Berrum og utført av en av konsulens egne folk, J. Gudevold. Til å være et amatørarbeid, må man virkelig beundre resultatet. Til døpefonten hører døpefat og døpekanne i sølv med inngraverte oldkirkelige symboler og tekst. Disse er skjenket kirken av Leo Müller og utført av gullsmed Wessmann. Over døpefonten henger en vakker kopi av billedhugger Thorvaldsens relieff «Jesu dåp», som også er skjenket av Berrum.

Kirken har således gjort en meget god begynnelse, når det gjelder utsmykningen av interiøret og det er tanken å arbeide videre for å fullende arbeidet. Kirken hadde jo også tidligere virkelige kunstkatter, blandt annet et maleri som har hengt på Stockholm slott. Dette er gitt av den svenske dronning Josefine dengang kirken blev bygget. Det henger nu på kirkens galleri.

Olsok-salme.

Tekst: K. Kjelstrup.

Tone: Yngvar Kjelstrup.

Solo. Andante maestoso

Til helg og høi-tid ringe hvert malm som ring-e kan med

Kor: Cor

bud fra gam-le Ni-da-nos ut o-ver Nor-ges land.. til

fines

dig, vår hel-gen-kong-e, med var-me hjer-ters slag og

takke til Gud vi hyl-der dig på min-nets sto-Pre dag.

Olsok - salme.

(Tekst og melodi godkjent for Oslo Apostoliske Vikariat,)

Til helg og høitid cunge
hvert malm som cunge kan,
med bud fra gamle Midaros
ut over Norges land.

Hil dig, vår helgenkonge.
Med varme hjerters slag
og takk til Gud vi hylder dig
på minnets store dag.

En fager lysning tendtes,
da nådens store bud
ved Olav kom til Norges folk
som sukket efter Gud.

Da du fra Bretlands kyster
med Romas trosbud kom,
du vilde vigse Norges land
til Herrens helligdom.

Ring fagre Olsok - klokker,
med dyp og festlig klang,
og kall til helg på fedres vis
med Romas messesang

Som stormens brus vår lovsang
og bønn til tronen går,
hvoc du i evig forbønn
for Norges rike står.

K, Kjelstrup,

Som storm og stride strømme
med ondskap, vold og list
gikk mørkets dystre makter frem
til kamp mot Hvite Krist.

Du reiste korsets merke
og kristnet horg og heim,
mens asatroens skodde svart
som markens dugg og eim.

Og mellom Norges fjelle
- festlig fylking går
vårt folk til fager Olsokfest
i mange hundre år.

Vår konge er du ennu,
du som i døden glad
for Gud og Norge ofret
ditt liv på Stiklestad.

En martyr fra vår egen tid.

Der er utkommet en samling brever, skrevet av den franske misjonær pater Charles de Foucauld også kalt «ørkenhelgenen», som i en sjelden grad vidner om vår hellige Kirkes evne og kraft til den dag i dag å besjele mennesker med det samme sinn som fortidens store kristne helteskikkelser eiet og som skapte martyrer, som med glede gav sitt liv for troens seier. I 1916 blev pater de Foucauld drept av en araber i sin eneboerhytte Tamaranrasset, men han døde ikke forgjeves. Få moderne katolske skikkelser er så kjent og elsket som Charles de Foucauld — sønn av en av Frankrikes eldste og fornemste adelslekter, først officer og verdensmann og så prest, misjonær og martyr. Bindsterke verker og utallige skrifter, artikler o. l. foreligger allerede om ham, men intet av det til dato offentliggjorte lar hans personlighet fremtre så klart og tydelig for leserne som disse hans egne brever som nu er utkommet, forsynt med en kortfattet omtale og beskrivelse av såvel avsenderens som mottagerens liv og med en orientering i de historiske begivenheter innenfor det tidsrum som brevene omspenner.

Ialt er der publicert 45 stykker, alle rettet til de Faucaulds beste venn, grev Henry-Marie de la Croix de Castries. De har inntil nu kun vært kjent av en ganske liten krets. Den for ti år siden avdøde de Castries bevarte dem som en helligdom og tillot kun ganske få å stifte bekjentskap med dem. Originalen tilhører nu hans adoptiv sønn marki de Dampiere som har ment og med rette, at de er så verdifulle at de burde gjøres mer tilgjengelig for alle.

Brevene strekker sig over et tidsrum på 15 år idet de begynner i 1901 samme år som den forhenværende husarløitnant de Foucauld mottar prestevigslen i trappistklostret Notre Dame des Neiges i Lozère — og slutter i verdenskrigens tredje år. Fra sin hytte i Afrika følger eneboeren intenst med i utviklingen, mens grev de Castries kjemper ved fronten som chef for et reserveinfanteriregiment — med sine 65 år er han den eldste korpsfører i de alliertes hær. Det er interessant å se hvordan vennskapet oprinnelig opstår på det helt naturlige grunnlag av felles sosialt miljø, felles oppdragelsesvilkår og felles militær løpebane, til det etterhvert utdypes til å bli et kristen brorskap på basis av felles tro og felles livsanskuelse. Den unge løitnant vicomte de Foucaulds tro har i tolv år vært fullstendig død og han har ført et liv som endog i en enkelt periode har skaffet ham en midlertidig eksklusjon fra hæren — men han gripes av sin foresatte grev de Castries sterke, moralske og religiøse personlighet og tar ham som forbilled. Den eldre mann ofrer hele sitt rike hjertelag på sin unge venn — og som i alt sandt vennskap opstår også her en vekselvirkning, som beriker og utvikler dem begge. Snart ombyttes rollene og det åndelige førerskap utgår nu fra eneboerhytten i Afri-

kas ørken — men i vennskapets styrke og varme står de begge like og deres forhold bæres oppe av den samme mystikk, som ned gjennom tidene har båret alle hellige vennskaper. Med fin og ren klang lyder denne mystiske undertone gjennom alle brevenes ord — og navnlig legger den liv og farve over de steder i dem, hvor pater de Foucauld skaper en syntese av den kristne kjærlighet til næsten og fedrelandskjærligheten. For ham er disse to ting uløselig knyttet sammen.

Men tillike bringer brevene bud om en sjelden allsidig og kunnskapsrik personlighet foruten at de er ypperlig egnet til meditasjonsstoff. De er fulle av kloke og rammende uttalelser om nutidens aktuelle problemer samt gir livfulle og maleriske skildringer av marokkansk moral, miljø, natur og leveviset. Man ser ikke alene Foucauld som den dyktige videnskapsmann på mange områder — geografi, topografi, folkløse m.m. — men forstår også at han foruten å praktisere et bønnens apostolat av sjeldne dimensjoner utfoldet en rik kulturell virksomhet. Hans kristendom var livsnær og kostet ham livet. Men han seiret idet han falt på sin post — som alle Kirkens store stridsmenn alltid har gjort.

Russisk katolisisme.

I det katolske tidsskrift «America» har det nylig stått en meget interessant artikkel om Kirkens stilling i Russland. Forfatterinnen er en russisk prinsesse Katherina Radzivill, som før i tiden tilhørte zarens snevreste hoffkrets og som nettop nu er vendt tilbake til Amerika etter å ha vært på besøk i Moskva. Over kristendommens stilling i Russland skriver hun følgende:

«Rom utøver fremdeles sin innflytelse på menneskehetens skjebne. Mens de ortodokse kirker i Leningrad og Moskva står praktisk talt tomme, er de katolske kirker fremdeles fylt av både menn og kvinner, som ber fordi de stadig tror på bønnens makt og vil takke den allmechtige fordi han har ført dem til sannhetens erkjennelse. Det som jeg under mitt opphold så i Russland gir mig rett til å si, at der nu er fler katolikker, i Moskva enn noen gang tidligere — katolikker som betyr en vinning for Kirken, fordi sannheten er blitt åpenbart dem under prøvelser så tunge som vel menneskeheten neppe har gjennomgått før, idet den bolsjevistiske orkan har feiet alt det bort som de før trodde sig i trygg besiddelse av. Ti ingen i Russland har kunnet forutse en slik begivenhetenes utvikling.

Ut fra dette synspunkt kan man med rette spørre om ikke bolsjevismen til syvende og sist er årsak til megen velsignelse for landet. Intet annet kunde kan hende ha ført dets beste elementer til den sanne Kirke og bevist den mangel på et fast fundament som zartidens ortodokse kirke har lidt under — en ortodoks kirke som var blitt til et po-

litisk prinsipp langt mer enn den innebar den religiøse kraft, som den burde ha vært. Bolsjevikene representerer til syvende og sist ikke den samlede befolkning, kun et mindretall. Langsomt, men sikkert taper de terreng i et land som mer og mer blir klar over at det kun kan befri sig for alle de blodige utskielser og grusomheter ved den hjelp, som har sitt utspring i troen på det evige liv og Guds barmhjertighet.

Dette er ikke alene min personlige overbevisning, men den deles av alle de katolske geistlige, som jeg traff i Leningrad og Moskva. Russland vender langsomt tilbake til katolisismen. Det kan vare mange år før vår tro er blitt hele landets, men fortære enn vi tør tenke det nu kan det foreligge som en kjensgjerning».

Fra Bergen:

Frk. Ebba Erichsen hedres.

I «Morgenavisen», Bergen for 21. juli stod følgende notis å lese:

Som tidligere omtalt er frk. Ebba Erichsen som har vært ansatt i firmaet Mohr & Giertsen A.s i 50 år blitt tildelt Kongens fortjenstmedalje. Ved en høitidelighet på firmaets kontor igår, blev hun overrakt medaljen og hyldet av chefer og kolleger.

Personalet var samlet og i en tale takket kjøbmann Georg Giertsen henne for godt og trofast arbeide i de mange år, og nevnte at hun i alle disse år såvidt han kunde huske aldri hadde gjort nogen feil i sin bokførsel.

Kjøbmann Otto Nielsen sluttet sig til seniorchefens tale og hyldet frøken Erichsen i vakre ord. På kollegenes vegne talte Kr. Håkon Olsen, og tilslutt takket frøken Erichsen for den hyldest som var blitt henne tildelt.»

Såvidt notisen. Frk. Ebba Erichsen er sammen med sin søster av de eldste katolikker i Bergen. Hun blev optatt i Kirken 26/8 1888 av pastor Noirey, i nærvær av pastorene Stub og Riesterer. Pastor Noirey døde for fem år siden og var alltid interessert i Bergens menighet og inntil det siste korresponderte han med .... «den gamle garden» som jeg pleier å kalle den. Det er en stakk av gamle, trofaste katolikker som har båret dagens byrde og hete, og fremdeles danner den faste kjern i St. Pauls menighet. «Katolsk aksjon» i 50 år. Det er betegnende det som hennes chef sa om frk. Erichsen at «hun i alle de femti år ikke hadde gjort noen feil i sin bokførsel». Slik har hun vært også som medlem av St. Paul menighet og like trofast er hun fremdeles. For fem år siden fikk også hennes søster Anna Erichsen Kongens fortjenstmedalje. De har nu begge tatt avskjed med sin livsgjerning men ikke med menigheten. De har nu fortjent sitt «otium cum dignitate» og vi sier alle: Gratulerer og «AD MULTOS ANNOS».

Sognepresten,

Frk. Elisabeth Sandal.

Jeg nevnte overfor «den gamle garden» innen St. Pauls menighet. Den begynner å svinne inn dessverre. Nylig døde et trofast medlem — frk. Elisabeth Sandal. Hun blev 80 år gammel og har i år kunnet feire 50-årsdagen for sin optagelse i Kirken. Hun var en dyktig fransklærerinne og meget ansett blandt sine mange venner. Sålenge hun kunde .... ja jeg kan vel si «krype» til kirken har vi sett henne i kirken hver eneste søndag, i den senere tid ledsaget av en søster. Nu er hun vandret bort og har etterlatt oss et pent minne om et menneske som forstod å praktisere det kare devis: «Ora et Labora.» Requiescat in pace!

Sognepresten.

Takk fra Fredriksstad.

Hovedstaden og «VI KAN» trekker mange ut på reisefot, og også barna ved St. Birgitta skole falt for fristelsen, særlig da provincialforstanderinnen for St. Josephs søstre, Mère Zoé, så hjertelig innbød dem til å være gjester på St. Josephs Institutt. Hele vinteren har de sporet og delt sine lomme penger mellom Jesu Barndomsforening og Oslo-turen. Resultatet blev en deilig tur op Oslofjorden med «Beta» og en ukes opphold i selve hovedstaden. Under skolesøsterens kyndige veiledning har de fått sett folkemuseet og vikingeskibene, slottet, Akershus og «Vi kan», kort sagt alt det vi «småbyfolk» drømmer om. Og ikke nok med det. De har vært søstrenes gjester på Vår frue villa, på Snaroya og Nessøya med bad og brus og kaker og en masse moro. Sist, men ikke minst har de fått se de store katolske institusjoner i Oslo, så de nok aldri kommer til å glemme Oslo og St. Josephs søstrenes gjestevennlighet, men mere enn en gang kommer til å ønske sig tilbake til de strålende dager de fikk nyte i Oslo. Til søstrene på Instituttet, hospitalet, villaen og begge eventyroyene, ikke minst til Provincialpriorinnen, uten hvis åpne hjertelag turen ikke vilde blitt av, sender hele barneflokk sin aller, aller hjerteligste takk, og de sier i kor: «VI KOMMER GJERNE SNART IGJEN!»

H.

Feriekoloniens hjemkomst.

Det gjøres oppmerksom på at barna kommer hjem fra feriekolonien på Sylling tirsdag 2. aug. ved 12½-tiden og man anmoder om at de vil bli avhentet i St. Halvards prestegård.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri.
(Inneh. Alf & Johs. Grønli).

Husk kirkekollekten søndag!

Husk kirkekollekten søndag!

Regnskap for St. Olavs Forbund 31-3-1937 til 20-5-1938.

Inntekt.

Utgift.

Konlingent:

Bergen 1936	kr. 128.00	
Bergen 1937	» 122.00	
Porsgrunn	» 40.00	
Harstad	» 15.00	
St. Halvard	» 97.00	
Stabekk	» 60.00	
Trondheim	» 128.75	
Stavanger	» 36.00	
St. Olavs lokalforening	» 394.00	
Fredrikstad	» 70.00	
Haugesund	» 40.00	
Tromsø	» 88.25	
Hamar	» 75.00	
Hammerfest	» 20.00	
Arendal	» 72.00	kr. 1386.00

Ubyttekonto:

St. Olav og St. Halvard lokalforn.	kr. 109.00	
St. Olav, ekstra bevilget	» 100.00	
Stavanger	» 50.00	
Stabekk	» 1.50	» 260.50

Kollekt:

Mellem-Norge v/ Witte	kr. 50.00	
St. Olav fra Vikariatet v/ Irgens	» 376.41	
Harstad	» 4.20	» 430.61

Diverse konto:

Salg av Forbundets merker	kr. 100.00	
Renter av 2 obligasjoner	» 112.50	
Renter av innskudd	» 44.26	» 256.76

Forlagskonto:

Aas & Wahl, salg av bøker	kr. 233.25	
Aas & Wahl, salg av bøker	» 180.00	
Pauluskredsen, salg av bøker	» 86.78	» 500.03

kr. 2833.90

Underskudd .. . » 697.33

Kr. 3531.23

Kassabeholdning pr. 20/5—38	kr. 49.58	
Innestående i bank	» 1002.95	
Innestående i bank, 6 mdr.	» 106.99	
2 statsobligasjoner	» 2390.63	

Kr. 3550.15

Kapital pr. 20/5 1938 .. . kr. 3550.15

Forlagskonto:

v. d. Burg: Spanske Krig	kr. 81.15	
Mère Margrethe M. Krohn:		
Våre fedres Kristentro	» 100.00	
Lutz: Hvad har Luther å gi oss?	» 584.50	
Lutz: Fra protestantismen til		
Moderkirken	» 347.75	
Lutz, til annonser	» 91.50	
Kjelstrup, småskrifter	» 100.00	
Trykk av småskrifter	» 370.00	
Trykk av Joys: Norge i 1537	» 900.00	
Omkostninger v/ Pauluskredsen	» 80.19	kr. 2655.09

Foredrags- og Reisekonto:

Lutz	kr. 143.55	
Recktenwald	» 57.40	
Messerschmidt, annonser	» 141.59	
Kjeistrup	» 100.00	» 442.54

Diverse konto:

Ann. St. Olavs kirke, foredrag	kr. 150.00	
Blomster	» 20.10	
Kjøp av Forbundets merker	» 181.19	» 351.29

Omkostningskonto:

Porto	kr. 21.94	
Assurans	» 24.75	
Høydahl Ohme «Klipp»	» 24.62	
Kreditoplysning	» 3.50	
Forvaltningsgebyr	» 7.50	» 82.31

Kr. 3531.23

Kapital pr. 31/3—37 .. . kr. 4247.48
÷ underskudd .. . » 697.33

Kr. 3550.15

Oslo 20/5 1938.

Anna Bonnevie (sign.).

Revidert, Oslo 20/5 1938.

Maria Müller (sign.).

Andr. Hadland (sign.).